

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра методів соціологічних досліджень

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан соціологічного факультету
Олена МУРАДЯН

_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аналіз якісних даних

рівень вищої освіти - другий (магістерський)
спеціальність 054 - Соціологія
освітня програма - «Соціальні технології»
вид дисципліни - за вибором
факультет - соціологічний

2023/ 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою соціологічного факультету

28 червня 2023 року, протокол № 6

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Профатілова Людмила Геннадіївна, старший викладач кафедри методів соціологічних досліджень соціологічного факультету

Програму схвалено на засіданні кафедри методів соціологічних досліджень

Протокол № 5 від 22 червня 2023 року

Завідувач кафедри
методів соціологічних досліджень

Ірина Кузіна

Програму погоджено з гарантом освітньої програми «Соціальні технології»

Гарант освітньої програми

«Соціальні технології»

Людмила Сокурянська

Програму погоджено методичною комісією соціологічного факультету

Протокол № 9 від 26 червня 2023 року

.

Голова науково-методичної комісії

Юлія Сорока

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни "Аналіз якісних даних " складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів з спеціальності 054 – Соціологія, освітньої програми «Соціальні технології».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є «Методи аналізу якісних даних соціологічних та маркетингових досліджень».

Міждисциплінарні зв'язки: Методологія та організація соціологічних досліджень. Методи збору соціологічної інформації. Сучасні соціологічні теорії. Якісні методи в соціологічних дослідженнях.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових розділів:

1. Розділ 1. Основні підходи до аналізу глибинних інтерв'ю
2. Розділ 2. Аналіз якісних даних в маркетингових дослідженнях

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни " Аналіз якісних даних соціологічних та маркетингових досліджень " є

Ознайомлення студентів з різними підходами до аналізу якісних даних в соціологічних та маркетингових дослідженнях

1.2.Основними завданнями вивчення дисципліни " Аналіз якісних даних соціологічних та маркетингових досліджень " є оволодіння різноманітними техніками аналізу якісних даних та складення аналітичних звітів за результатами аналізу

1.3. Кількість кредитів – 3 заочна форма – 4

1.4. Загальна кількість годин – 90 заочна форма – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1- й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
24 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	2 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.

Самостійна робота	
42 год.	112 год.
Індивідуальні завдання	
Екзамен	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

основні підходи та методи аналізу якісних даних таких як глибинні інтерв'ю, сфокусованих групових інтерв'ю, тексти якісних досліджень.

вміти :

структурувати текстові дані, застосовувати методи аналізу до якісних даних, виділяти наративні структури з текстових даних, складати аналітичні записки за результатами аналізу.

Вивчення даної дисципліни сприятиме формуванню наступних загальних компетентностей:

ЗК 01	Здатність до абстрактного та конкретного мислення, аналізу та синтезу
ЗК 02	Здатність працювати автономно
ЗК 04	Здатність працювати в міжнародному контексті
ЗК 12	Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел

У результаті вивчення навчальної дисципліни повинно бути сформовано наступні фахові компетентностей:

ФК 5	Здатність обговорювати результати соціологічних досліджень та проектів українською та іноземною мовами. Здатність зіставити методологію та результати різних соціологічних досліджень.
ФК 7	Здатність розробляти та оцінювати соціальні проекти і програми. Відповідно до освітньо-професійної програми навчання студентів курс
ФК 9	Здатність застосувати соціологічний дослідницький інструментарій.
ФК 10	Здатність знайти соціальні дані у відкритому доступі, здійснити їхнє змістовне структурування й узагальнення.
ФК 11	Здатність проаналізувати, представити та проінтерпретувати числові й нечислові соціальні дані.

Відповідними програмними результатами навчання є здатність студентів:

ПРН 1	Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.
ПРН 4	Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань.

2. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Основні підходи до аналізу глибинних інтерв'ю

Тема 1. Методи аналізу якісних даних: конденсація та категоризація. Сфери застосування. Основні процедури.

Тема 2. Метод аналізу - нарративне структурування тексту. Сфери застосування. Основні процедури. Правила побудови нарративних історій. Види нарративів. Аналіз біографічних нарративних інтерв'ю .

Тема 3 Політичний нарратив. Особливості політичного нарратива. Аналіз політичного нарратива.

Розділ 2. Аналіз якісних даних в маркетингових дослідженнях

Тема 4. Аналіз даних фокус-групового дослідження. Основні процедури.

Тема 5. Нарративний підхід у маркетингу. Бізнес нарративи.

Тема 6. Використання комп'ютерних програм в аналізі якісних даних

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1												
Тема 1.	15	4	4			7	20	1	1			18
Тема 2.	15	4	4			7	19	1				18
Тема 3.	15	4	4			7	21	1				20
Розділ 2												
Тема 4	15	4	4			7	20	1	1			18
Тема 5	15	4	4			7	19	1				18
Тема 6	15	4	4			7	21	1				20
Усього годин	90	24	24			42	120	6	2			112

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Аналіз біографічного інтерв'ю методами конденсації та категоризації даних	4	1
2	Наративний аналіз в біографічних дослідженнях. Підход Ф.Шюце до аналізу біографічних інтерв'ю.	4	
3.	Політичний наратив. Наративний аналіз політичних текстів.	4	
4.	Аналіз даних маркетингового фокус-групового дослідження	4	1
5	Використання наративного підходу в маркетингових дослідженнях. Аналіз бізнес-наративів.	4	
6	Основні можливості комп'ютерної програми аналізу якісних даних NVIVO. Структурування даних за допомогою програми, створення дерев-кодів	4	
	Разом	24	2

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Розглянути філософію постмодерна та поняття наратива.	7	18
2	Розглянути наративи в соціології. Політичні наративи	7	18
3	Розглянути основні методи аналізу наративів.	7	20
4	Зробити план аналізу біографічних наративних інтерв'ю.	7	18
5	Протестувати програму NVIVO (демо-версія), розглянути основні її можливості	7	18
6	За допомогою програми NVIVO структурувати, створити коди та проаналізувати запропоновані глибинні інтерв'ю	7	20
	Разом	42	112

6. Методи навчання

Лекції з аналізу якісних даних спрямовані на розкриття основних схем та методів аналізу даних в якісному дослідженні. Пропонується огляд комп'ютерного забезпечення для аналізу якісних даних. Теоретичний матеріал супроводжується великою кількістю професійно спрямованих

прикладів, які висвітлюють можливості застосування методів аналізу якісних даних в соціологічній практиці.

Практичні заняття — В рамках курсу передбачається виконання практичних завдань на основі аналізу запропонованих глибинних інтерв'ю. Практичні завдання спрямовані на аналітичну роботу не тільки із запропонованим матеріалом, а і з даними, що студенти мають підбирати для аналізу за заданою темою. Наприклад, тексти на політичну тематику для пошуку політичних наративів підбираються самостійно. Також практичні заняття спрямовані на освоєння комп'ютерної програми для аналізу якісних даних. Завдання, які ставляться в рамках практичних занять та самостійної роботи, відтворюють завдання, що постають в реальній дослідницькій практиці.

Самостійна робота студента є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу. Самостійна робота включає в себе підготовку до виконання практичних завдань.

Безпосереднє виконання навчального завдання - найважливіший і найвідповідальніший етап самостійної роботи студента. Оскільки навчальне завдання найчастіше постає у навчально-пізнавальній формі, то в процесі його виконання беруть участь усі психічні процеси, які забезпечують пізнавальну активність: відчуття, сприйняття, уява, пам'ять, мислення, увага та ін. Аналіз виконаного завдання є завершальним етапом самостійної роботи. Під час аналізу студент оцінює (шляхом самоконтролю та контролю з боку викладача) якість і час виконання завдання, ефективність використаних у процесі самостійної роботи методів і засобів. Вся самостійна робота студента з даного курсу має на мені актуалізувати аналітичні навички на реальних даних та освоєння комп'ютерної програми для аналізу якісних даних.

7. Методи контролю

Реферат. Контрольна робота. Залік.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Реферат	Контрольна робота	Підсумковий семестровий контроль (залік)	Сума
Розділ 1			Розділ 2		10	10	40	100
T1	T2	T3	T4	T5				
8	8	8	8	8				

Схема нарахування балів

Впродовж семестру студенти виконують 6 завдань з аналізу даних, кожне з яких оцінюється в 7 балів. Умовою допуску до заліку є виконання всіх завдань. Критерієм для оцінки кожного завдання є адекватне застосування відповідної техніки аналізу, відповідність її цілі аналізу та логічний підсумковий текст.

Контрольна робота, що виконують студенти є практично спрямованою. Необхідно проаналізувати запропоноване глибинне інтерв'ю. Критерієм оцінки є адекватна схема аналізу та використання техніки, що відповідає цілі аналізу. Максимальний бал за контрольну роботу - 9 балів.

У продовж семестру студенти пишуть реферат, темою якого може бути застосування методу аналізу якісних даних, який студент обирає самостійно.

Основним критерієм оцінки є актуальність методу, приклади його застосування та адекватність якісному підходу у соціології. Максимальний бал за реферат – 9 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	Не зараховано

9. Питання до заліку

1. Дані, що використовують у якісному дослідженні. Особливості аналізу даних в якісному дослідженні
2. Загальний підхід для аналізу якісних даних. Одиниці аналізу, щільний опис.
3. Метод аналізу категоризація даних
4. Метод аналізу конденсація смислів
5. Метод аналізу інтерпретація даних
6. Наративний аналіз
7. Еклектичний підхід до аналізу якісних даних
8. Наративи як міждисциплінарний конструкт. Види наративів.
9. Особливості політичного наративу
10. Бізнес наративи
11. Основні етапи аналізу біографічного наративного інтерв'ю
12. Основні етапи аналізу напівструктурованих інтерв'ю

13. Основні етапи аналізу фокус групових інтерв'ю

14. Основні можливості програми NVIVO в аналізі якісних даних.

10. Рекомендована література

1. С.Гречка. Наративні технології моделювання іміджу України в умовах інформаційно-психологічного протиборства// “Молодий вчений” №8 2020. - с. 183-189.
2. Профатілова Л.Г. Можливості застосування комп'ютерних програм для аналізу якісних даних. // Трансформація соціальних інститутів в інформаційному суспільстві. IV конгрес соціологічної асоціації України. Тези доповідей. Харків – 2021. С. 498-500.
3. Kvale S. (2007). Interviews: An Introduction to Qualitative Research Interviewing. Sage Publications
4. Udo Kuckartz. Qualitative Text Analysis: A Systematic Approach. ICME-13 Monographs. Compendium for Early Career Researchers in Mathematics Education. Hamburg, 2017. P.181-199.

Інформаційні ресурси

Масиви текстової інформації. Тексти глибоких інтерв'ю. Стенограми фокус-груп. Програми політичних партій. Біографії політиків. Інформація з соціальних мереж.